

Anpassningsåtgärder i budgeten 2026 för mat- och städtjänsterna inom Österbottens välfärdsområde

Ägarstyrningssektionen 26.08.2025 § 69

Beredare Jakobsson-Pada Linda
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 649 2883, fornamn.efternamn@ovph.fi

Välfärdsområdesstyrelsen beslöt vid sitt sammanträde 17.3.2025 § 54 följande rörande hur mat- och städtjänsterna organiseras framöver inom Österbottens välfärdsområde:

Välfärdsområdet ska fortsätta köpa sina mat- och städtjänster av de tre nuvarande inhouse-bolagen och i samråd med bolagen ska söka efter en motsvarande sparpotential som enligt uppskattning kunde ha uppnåtts genom en konkurrensutsättning

Bolagen ska omedelbart börja omsätta effektiviseringsåtgärderna i praktiken och att de dessutom bör uppnå de besparingar som ägarstyrningssektionen fastställde 12.6.2024 § 48 för åren 2025 och 2026. Teese Botnia 225 000 euro per år, Stöd Botnia 55 000 euro per år och Alerte 60 000 euro per år.

Ramen för bolagens konkreta effektiviseringsåtgärder är följande:

- Mat- och städtjänsternas fastställda budget på 34,1 miljoner för år 2025 reduceras med 3,6 miljoner euro år 2026 och ännu med 1,5 miljoner euro år 2027.
- Mat- och städtjänsternas budget uppgår till 30,5 miljoner euro år 2026 och till 29 miljoner euro år 2027. Denna budget inrymmer även de allmänna prisjusteringarna.

Utöver ovanstående besparingar kommer välfärdsområdet att söka tilläggsbesparingar genom att sänka på servicenivå som den kräver av bolagen. Härigenom söks en tilläggsbesparing på 0,9 milj. €. Välfärdsområdets nya beskrivningar av servicenivån inom mat- och städtjänsterna tas i bruk senast 1.10.2025.

Välfärdsområdet stärker sina egna resurser som hänför sig till samordningen av de köpta mat- och städtjänsterna. Välfärdsområdet uppmanar även Stöd Botnia att hitta fler kunder.

Välfärdsområdesdirektören har tillsatt en styrgrupp för uppföljningen och styrningen av ändringen. Styrgruppen rapporterar till ägarstyrningssektionen fyra gånger per år. Efter 30.7.2026 ges välfärdsområdesstyrelsen en uppskattning av utfallet av besparingarna.

Välfärdsområdesstyrelsen har vid sitt sammanträde 9.6.2025 § 122 behandlat ramar för budgeten 2026.

Vid sammanträdet konstaterades att anpassningsåtgärderna som krävs för 2026 beräknas enligt nuvarande läge till ca 53 miljoner euro. Orsaken till att anpassningsåtgärderna nu blir större för 2026 än den ursprungliga planen, är att man under 2025 inte uppnår den planerade nivån samt att finansieringen 2026 är mindre än den ursprungliga kalkylen från finansministeriet.

Välfärdsområdet bör sträva efter anpassningsåtgärder som ger bestående kostnadsminskningar, speciellt som finansieringen inte växer i den takt som kostnadsnivån utvecklas. Anpassningsåtgärderna görs fortsättningsvis i enlighet med välfärdsområdets strategier så att servicen till befolkningen inte äventyras.

Styrelsen ålade ledningen att ta fram åtgärder för att täcka det ackumulerade underskott som beräknas uppstå fram till slutet av 2025. Ledningen uppskattar att de anpassningsåtgärder som görs för mat- och städtjänsterna enligt styrelsens beslut 17.3.2025 inte är tillräckliga och att de totala anpassningsåtgärderna för åren 2026 och 2027 bör uppgå till 8 miljoner euro. Detta innebär ytterligare anpassningsåtgärder år 2026 på 1 660 000 euro.

I bifogad tabell syns en fördelning av summan enligt bolag samt också vilka tidigare beslut som gjorts rörande anpassningsåtgärder inom mat- och städtjänster.

Den nya ramen för bolagens konkreta effektiviseringsåtgärder är följande:

- Mat- och städtjänsternas fastställda budget på 34,1 miljoner för år 2025 reduceras med 5,6 miljoner euro år 2026 och ännu med 2,4 miljoner euro år 2027. Minskningen innehåller också välfärdsområdets interna omorganiseringar.
- Mat- och städtjänsternas budget uppgår i detta förslag till 28,5 miljoner euro år 2026 och till 26,1 miljoner euro år 2027. Denna budget inrymmer även de allmänna prisjusteringarna.

Eftersom det är styrelsen som beslutat om anpassningsåtgärderna för åren 2026 och 2027 enligt sitt beslut 17.3.2025 § 54, så bör styrelsen också godkänna de föreslagna tilläggssparkraven.

Förvaltningsdirektör Jakobsson-Pada Linda

föreslår att ägarstyrningssektionen för styrelsen föreslår att ytterligare anpassningsåtgärder på 1,66 miljoner för mat- och städtjänster år 2026 godkänns i enlighet med den fördelning som presenteras i bifogad tabell. Detta innebär i budgetberedningen att budgeten för mat- och städtjänster är 28,5 miljoner euro 2026 och 26,1 miljoner euro år 2027, innehållande allmänna prisjusteringar.

Beslut:

Sektionens medlem Mari Viljamaa föreslog att nämnden skulle förfara på samma sätt som överenskommit i föregående paragraf, och ge samtliga bolag som berörs av paragrafen möjlighet att utarbeta korta scenariobeskrivningar över vad de föreslagna sparkraven i praktiken innebär, exempelvis ur perspektivet av tjänsternas kvalitet, personalresurser eller annan verksamhet. I och med att förslaget inte vann understöd förföll det. Föredragandens beslutsförslag godkändes.

Distribution

Välfärdsområdesstyrelse 15.09.2025 § 162

ÖVPH/5106/00.02.03/2025

Beredare Jakobsson-Pada Linda
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 649 2883, fornamn.efternamn@ovph.fi

Välfärdsområdesdirektör Kinnunen Marina

föreslår att ytterligare anpassningsåtgärder på 1,66 miljoner för mat- och städtjänster år 2026 godkänns i enlighet med ägarstyrningssektionens förslag. Detta innebär i budgetberedningen att budgeten för mat- och städtjänster är 28,5 miljoner euro 2026 och 26,1 miljoner euro år 2027, innehållande allmänna prisjusteringar.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Antecknades till protokollet att ekonomidirektör Lena Nystrand anmälde jäv i enlighet med förvaltningslagen § 28 pt 5. (samfundsjäv, styrelsemedlem i Teese och Alerte) och var utstigen under ärendets behandling.

Distribution